

Fördjupad dokumentation av statistiken

Återväxternas kvalitet 2013

JO0504

*Varje statistikprodukt inom den officiella statistiken ska åtföljas av en aktuell **Beskrivning av statistiken**. Dessa publiceras under rubriken statistik på Skogsstyrelsens webbsida. Beskrivningarna ger en kortare sammanfattning av respektive undersöknings syfte, användning, genomförande och kvalitet.*

*Denna **Fördjupade dokumentation av statistiken** ger en mer detaljerad information om undersökningarna för de som vill veta mer än vad som täcks in i **Beskrivning av statistiken**. Den utgör också en del av den dokumentation som Skogsstyrelsen gör för att uppfylla riktlinjerna i *Code of Practice*, en uppförandekod för europeisk statistik.*

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	2
1 Administrativa och legala uppgifter	3
1.1 Ämnesområde.....	3
1.2 Statistikområde.....	3
1.3 SOS-klassificering.....	3
1.4 Statistikansvarig.....	3
1.5 Produktansvarig.....	3
1.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
1.8 Gallringsföreskrifter.....	4
1.9 EU-reglering.....	4
1.10 Dokumentation.....	4
1.11 Spridningsform.....	4
1.12 Frekvens.....	4
2 Syfte, användare och användarbehov	5
2.1 Syfte och historik.....	5
2.2 Statistik användning.....	5
2.2 Internationell rapportering.....	5
2.3 Uppföljning av användarnöjdheten.....	5
3 Uppgiftsinsamling	6
3.1 Uppläggning och genomförande.....	6
3.2 Population och ram.....	6
3.3 Urvalsförfarande.....	6
3.4 Mätinstrument.....	6
3.5 Insamlingsförfarande.....	12
3.6 Undersökningens flöde.....	12
3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan.....	13
4 Statistisk bearbetning och redovisning	13
4.1 Skattningar, modeller, beräkningar.....	13
4.2 Redovisning.....	14
4.3 Kvalitet i redovisad data.....	14
4.4 Punktlighet.....	15
5 Utvärdering och uppföljning	15
5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången.....	15
5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier.....	15
5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	15
6 Slutligt observationsregister	15

1 Administrativa och legala uppgifter

1.1 Ämnesområde

Ämnesområde: Jord- och skogsbruk, fiske

1.2 Statistikområde

Statistikområde: Sysselsättning i skogsbruket

1.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS) Ja

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se http://www.scb.se/templates/Standard_55322.asp

1.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Tomas Eriksson
Telefon: 036- 35 93 31
E-post: tomas.eriksson@skogsstyrelsen.se

1.5 Produktansvarig

Myndighet/organisation: Skogsstyrelsen
Postadress: 551 83 Jönköping
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Lennart Svensson
Telefon: 0470- 72 61 31
E-post: lennart.svensson@skogsstyrelsen.se

1.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

1.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

1.8 Gallringsföreskrifter

Det sker ingen gallring av primärdata. Det pågår emellertid en gallringsutredning vid Skogsstyrelsen som beräknas bli färdig under 2014.

1.9 EU-reglering

Nej.

1.10 Dokumentation

Detta dokument utgör den huvudsakliga dokumentationen. Utöver detta finns en "[Beskrivning av statistiken](#)" som är mer översiktlig och som följer de krav på dokumentation som finns inom Sveriges officiella statistik. Frågor om undersökningen kan ställas till statistikproducenten enligt 1.5 ovan. För internt bruk finns vanligen också arbetsbeskrivningar och annan relevant dokumentation.

Den inventering som ligger till grund för statistiken beskrivs också på följande webbsida: <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Om-oss/Varverksamhet/Inventeringar/Polytax/>

Där återfinns bland annat fältinstruktioner, fältblankett, resultat från kontrollinventeringar och annan information som rör inventeringarna.

Frågor om undersökningen ställs i första hand till produktansvarig enligt punkt 1.5 ovan.

1.11 Spridningsform

Skogsstatistisk årsbok, Excelfiler. En pdf-version av årsboken samt Excelfiler återfinns på Skogsstyrelsens webbplats, www.skogsstyrelsen.se/statistik. Vid tidpunkten för de aviserade publiceringarna enligt publiceringskalendern för officiell statistik publiceras Excelfiler. En s.k. "statistiknyhet" på Skogsstyrelsens webbplats kungör publiceringen och länkar till de tabeller som ingår i publiceringen. Ibland kompletteras också statistiknyheten med ett pressmeddelande. Det finns möjlighet att prenumerera på "statistiknyheterna" via e-post genom att kontakta surendra.joshi@skogsstyrelsen.se. När de olika publiceringstillfällena infaller framgår av 1) Publiceringsplanen för officiell statistik på SCB:s webbplats 2) Skogsstyrelsens publiceringskalender för officiell och annan statistik. Publicering sker vanligen på förmiddagar.

1.12 Frekvens

Årlig (inventeringssäsong).

2 Syfte, användare och användarbehov

2.1 Syfte och historik

Återväxternas kvalitet följs upp och mäts inom Skogsstyrelsens inventeringssystem Polytax.

Syftet med Polytax är följa upp tagen miljöhänsyn samt återväxternas kvalitet i samband med föryngringsavverkning. Krav på miljöhänsyn vid föryngringsavverkning och på återväxtresultatet efter föryngringsavverkning är centrala delar i den svenska skogspolitiken. Kraven regleras i Skogsvårdslagen (1979:429) 6§ respektive 30 § samt i Skogsstyrelsens föreskrifter och allmänna råd (SKSFS 1993:2). Skogsvårdsorganisationen har sedan början av 1960-talet samlat in information om återväxternas kvalitet och följt upp miljöhänsynen vid föryngringsavverkning sedan början av 1990-talet. För att utöka analysmöjligheterna samt skapa ett rationellare inventeringssystem så sammanfogades dessa uppföljningar i ett system, kallat R-Polytax, 1998. R-Polytax har genomförts i hela landet med årliga inventeringar från 1999. Systemet reviderades 2008 och heter nu enbart Polytax.

2.2 Statistikanvändning

Användare är framför allt näringsidkare inom skogsbruket, forskare inom områdena skogsföryngring och naturvård, utredare på olika myndigheter som Skogsstyrelsen, Naturvårdsverket och Riksantikvarieämbetet.

2.2 Internationell rapportering

Det sker ingen internationell rapportering av uppgifterna.

2.3 Uppföljning av användarnöjdheten

Undersökningen tas regelbundet upp på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. I övrigt dokumenteras användarsynpunkter av produktansvarig som också gör bedömningar från fall till fall om synpunkter kan/ska beaktas. Synpunkter dokumenteras enligt en speciell **Rutin för hantering av synpunkter på statistiken**.

Länk Minnesanteckningar från Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik: <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Om-oss/Var-verksamhet/Radgivande-grupper/Anvandarrad-skoglig-statistik/Dokumentation1/>.

Det finns också en speciell expertkommitté för Skogsstyrelsens skogliga uppföljningar, däribland Polytax. Kommittén är liksom användarrådet rådgivande men mer inriktat på metodtekniska frågor än vad fallet är med använ-

darrådet. Påpekande av problemområden, frågor om principiella ställningstaganden m.m. kan expertkommittén rikta till Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik och/eller Skogsstyrelsens nationella sektorsråd.

3 Uppgiftsinsamling

Uppgiftsinsamling sker via fältinventeringar. Dessa utförs av Skogsstyrelsens distriktspersonal genom mätning och registrering i fält enligt instruktioner i fältmanual. Totalt arbetar ca xxx personer med återväxtinventering under varierande delar av sin arbetstid. Under en inventeringssäsong inventeras ca xxx objekt.

3.1 Uppläggning och genomförande

Polytax genomförs som stickprovsundersökning. Från alla de anmälningar om förnygringsavverkning och ansökningar om tillstånd för avverkning i svårförnygrad skog som inkommer till Skogsstyrelsen lottas ca 1000 objekt för uppföljning av återväxternas kvalitet. Lottningen sker PPS mot avverkningens areal, stratifierat på 30 distrikt och markägarkategorierna privata och övriga. Inventeringen utförs av ca 60 st. av Skogsstyrelsens skogsvårdskonsulenter. Efter fem år i södra Sverige och sju år i norra, P5/7, inventeras återväxtens kvalitet på objektet. Återväxtens kvalitet ställs sedan i relation till Skogsvårdslagens krav.

P5/7 inventeras under perioden 1/7-30/6.

3.2 Population och ram

Populationen består av alla förnygringsavverkningar större än 0,5 hektar, undantaget avverkningar i ädellövskog. Lottningen sker bland alla anmälningar och ansökningar som inkommer till Skogsstyrelsen.

3.3 Urvalsförfarande

3.4 Mätinstrument

Undersökningsresultaten grundar sig på den postenkät eller det webbformulär som uppgiftslämnaren fyller i. Postsvar registreras manuellt med hjälp av webbformuläret Survey Generator. Uppdaterade versioner av frågeformuläret finns på Skogsstyrelsens webbplats <http://www.skogsstyrelsen.se/Myndigheten/Statistik/Om-statistiken/Skogsstyrelsens-undersokningar/>.

Missivbrev och blankett som skickades ut avseende 2013 redovisas på följande sidor:

Skogsentreprenörer är en viktig grupp!

Hur ser sysselsättningen ut i skogen?

Skogsstyrelsen har under ett antal år gjort undersökningar för att belysa genomförda avverknings- och skogsvårdsåtgärder samt visa sysselsättningsläget inom skogsbruket. Skogsentreprenörernas verksamhet har undersökts sedan 1991. Inom denna grupp är arbetskraftens storlek och sammansättning exempel på viktiga uppgifter.

Hur går undersökningen till?

2 200 företag har lottats ut till undersökningen avseende år 2013, och ert företag är ett av dessa. Information om företaget har hämtats från Företagsregistret på Statistiska centralbyrån. Lottningen har skett bland alla företag som har näringsgrenskod för skogsskötsel (SNI02102) eller drivning (SNI02200) enligt Företagsregistret. Om det är så att ert företag **inte** utför arbete på annans mark så är det ändå värdefullt att du svarar på de två första frågorna i blanketten.

Blanketten innehåller frågor om antal personer i företaget som var sysselsatta i skogen, i vilka län arbete utfördes samt antal maskiner. Vi ber dig att fylla i blanketten och återsända den i det bifogade svarskuvert **så snart som möjligt** dock **senast 14 mars 2014**.

Det går också att fylla i blanketten på internet genom att gå in på www.skogsstyrelsen.se/undersokningar och klicka på webbenkät under Entreprenörsundersökningen. Logga in genom att använda användarkoden som finns på blankettens första sida.

Det är frivilligt att delta i undersökningen och de uppgifter du lämnar skyddas enligt sekretesslagen (kap 24, 8§). Resultatet kommer endast att användas och sammanställas för statistiska ändamål och enskilda svar kommer inte att kunna utläsas. Samråd har skett med Näringslivets Nämnd för Regelgranskning (NNR) enligt SFS 1982:668.

Frågor

Undrar du över något?

Kontakta i så fall:

Tomas Eriksson för frågor om undersökningen i allmänhet
på 036-35 93 31 eller tomas.eriksson@skogsstyrelsen.se

Att tänka på

- Med skogsarbete menas arbete som utförs i skogen.
- Endast skogsarbete på mark som **inte** ägs av företaget skall redovisas.
- Arbete i befintliga kraftledningsgator betraktas här **inte** som skogsarbete.

- Om företaget inte bedrivit något arbete på annans mark under 2013 besvara då bara fråga 1 och 2 och sänd tillbaka blanketten. Det är lika viktigt att vi får in svar från företag som inte bedriver någon verksamhet som från de som bedriver verksamhet. De totala skattningarna blir annars felaktiga.

Nyfiken på resultatet?

Undersökningen ingår i Sveriges Officiella Statistik och resultatet publiceras 3 juli på Skogsstyrelsens webbsida www.skogsstyrelsen.se/statistik, samt senare i Skogsstatistisk årsbok.

Enheten för *Policy* och *Analys*
551 83 Jönköping
Diariernr: 2013/2812

Idnr: <<idnr>>

Klass: <<Klass>>

Löpnr: <<Löpnr>>

<<Företagsnamn>>

<<FirmaBen>>

<<Postadress>>

<<Postnummer>> <<Postadressort>>

Alla frågor i denna blankett avser skogsarbete på mark som inte ägs av företaget

Uppgiftslämnare

Telefon (riktnr och abonentnr)

Vill du besvara enkäten på Internet? Gå in på www.skogsstyrelsen.se/undersokningar. Klicka på "webb-enkät" under Entreprenörsundersökningen. Använd nedanstående användarkod för att logga in.

Användarkod för att svara på internet:

<<Användarkod>>

1 Har ert företag utfört skogsarbete på annans mark under 2013 Ja Nej

2 Kommer ert företag att utföra skogsarbete på annans mark under de närmaste 5 åren? Ja Troligtvis Troligtvis inte Nej

Om NEJ på fråga 1: Sänd in blanketten utan att fylla i resten. Tack för Er medverkan!

SYSSELSÄTTNING

3 Ange hur många personer som arbetade med skogsarbete på annans mark under 2013 i ert företag.

Observera att endast räkna personer som arbetade med skogsarbete, *inte arbete utanför skogen*.

Antal timmar	Anställda** icke-familjemedlemmar		Anställda** familjemedlemmar		Ägare	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
1-449						
450-899						
900-1349						
1350-1799						
1800-						

** Inklusive tillsvidareanställd, tillfälligt anställd och/eller extra personal

4 Länsvis verksamhet i företagets regi under 2013 (antal arbetstimmar)

I antalet arbetstimmar ska även arbete som utförts av tillfälligt anställda medräknas.
Personer under 16 år ska inte medräknas

Län	Antal timmar
Stockholms	
Uppsala	
Södermanlands	
Östergötlands	
Jönköpings	
Kronobergs	
Kalmar	
Gotlands	
Blekinge	
Skåne	
Hallands	
Västra Götalands	
Värmlands	
Örebro	
Västmanlands	
Dalarnas	
Gävleborgs	
Västernorrlands	
Jämtlands	
Västerbottens	
Norrbottnens	

Totalt	
---------------	--

Observera att:
Summan av angivna timmar bör överensstämma med det totala antalet timmar som de personer som redovisats i fråga 3 arbetat.

ANLITANDE AV UTLÄNDSKA UNDERENTREPRENÖRER

5 Anlitade ert företag utländska underentreprenörer under 2013?

Nej

Ja

Om ja, hur många arbetstimmar rörde det sig om totalt?

_____ timmar

OBS! Här avses arbetstimmar som inte ingår i de timmar som redovisats i fråga 4.

MASKINER

5 Ange hur många hjul och/eller banddrivna maskiner av följande typer som företaget hade vid utgången av 2013 (avser huvudsakligt användningsområde)

Specialmaskiner för skogsarbete

Maskin för avverkning (skördare)

Maskin för terrängtransport (skotare)

Flisskördare

Maskin för skogsvård inkl. markberedning

Övriga maskiner som används i skogsarbete

Hade inga maskiner vid utgången av 2013

markera med x

Tid som blanketten tog i anspråk av Er

(läsa brevet, ta fram de efterfrågade uppgifterna och besvara frågorna)

.....

Sänd in blanketten i det bifogade svarskuvertet.

Tack för Er medverk

3.7 Åtgärder för att minska uppgiftslämnarbördan

Undersökningen genomgick en större genomlysning under 2012. Syftet var att förenkla enkäten för att minska uppgiftslämnarbördan och öka svarsfrekvensen.

En tidigare relativt besvärlig fråga om körtider (arbetstimmar) för olika arbetssysslor ersatts från och med 2013 med en fråga där företagen svarade på hur många timmar man arbetat fördelat på län. Förutom att förenkla uppgiftslämnandet var avsikten med ändringen att kunna harmonisera frågan med en motsvarande fråga i enkäten *Sysselsättning i det storskaliga skogsbruket*, JO0501.

Förändringen fick till följd att den genomsnittliga svarstiden sjönk från 45 minuter till 15 minuter. Svarsfrekvensen ökade också. Från att ha uppgått till ca 48 procent 2011 uppgick den till 56 procent i 2013 års undersökning. En nackdel var att förändringen hade en viss påverkan på resultaten. Ett mindre tidsseriebrott kan ses mellan åren 2011 och 2012 (se mer kapitel 4.3).

4 Statistisk bearbetning och redovisning

4.1 Skattningar, modeller, beräkningar

När insamlingen avbryts runt den sista maj påbörjas den maskinella kontrollen av redovisade uppgifter. Normalt har då vissa iögonfallande konstigheter redan klarats ut med respondenten genom telefonkontakt. Kontrollerna ger vissa fall där kontakt med respondenter behövs, men i de flesta fall görs rättningar, imputering av partiellt bortfall, konsistensrättningar, m.m. direkt utan återkontakt med respondenterna.

Den vanligaste upprättningen är de fall där respondenten fyllt i antal personer enligt fråga 3 men inte fördelat timmarna efter län, eller i bästa fall, satt ett kryss för de län man arbetat i. Här används principen att vid kryssade län (utan timmar) fördelas de totala antalet timmar enligt fråga 3 jämnt bland dessa. I de fall inget län kryssats har alla timmar enligt fråga 3 registrerats på det län där företaget har sin hemvist.

Upprättning och imputering följer i övrigt vissa regler som satts upp för undersökningen. Enkäter som inkommer för sent kommer inte med i underlaget. Det görs ingen korrigering av statistiken nästföljande år där dessa har inkluderats. Normalt handlar det om ett 20-tal enkäter varje år.

Varje företag i undersökningspopulationen bidrar till totalen med sina svar multiplicerat med en s.k. uppräkningsfaktor. Denna uppräkningsfaktor beräknas som N/n per stratum (antal i ramen/antal svarande). Även företag utan verksamhet räknas upp för att kompensera övertäckningen i urvalet.

4.2 Redovisning

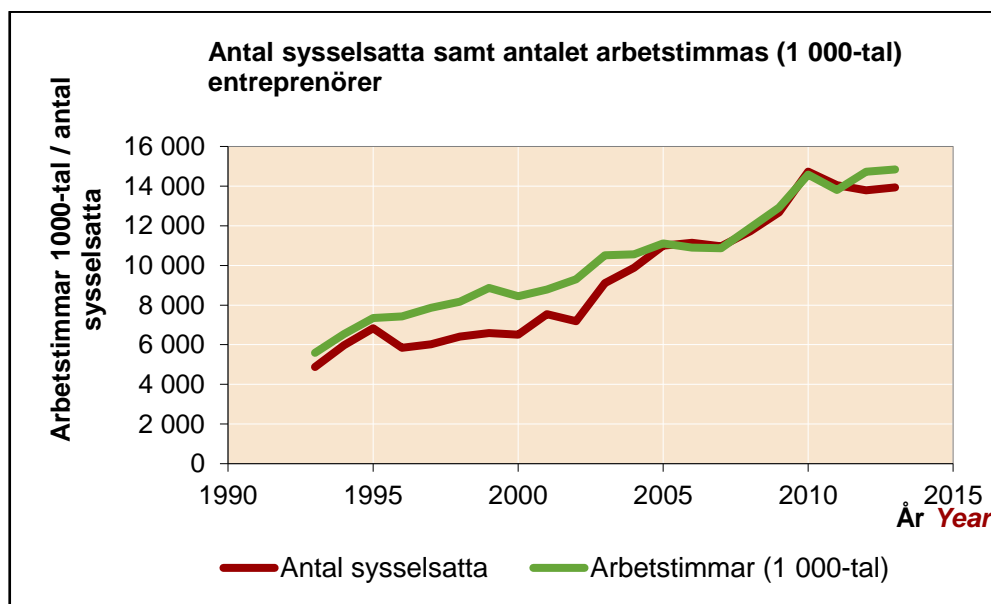
Statistiken publiceras årligen i form av tabeller. Dessa är fritt tillgängliga på Skogsstyrelsens webbplats. I samband med publicering läggs en statistiknyhet ut på webbplatsen där resultaten kommenteras översiktligt. Prenumeranter av statistiknyheten får också nyheten via e-post. Publiceringen samordnas med resultat från statistikprodukterna JO0501 Sysselsättningsstatistik för det storskaliga skogsbruket och JO0304 Åtgärds- och sysselsättningsstatistik småskaligt skogsbruk.

4.3 Kvalitet i redovisad data

Undersökningen bedöms hålla acceptabel kvalitet. Speciellt efter att det vidtagits åtgärder för att höja svarsfrekvensen under 2012.

Den totala svarsfrekvensen uppgick till 1 215 stycken eller 56 procent. Av dessa sa 316 stycken eller 26 procent att de inte har utfört skogsarbete på annans mark under 2013.

Förändringarna i blanketten som genomfördes 2012 gav upphov till ett tidsseriebrott. För att illustrera detta kan följande figur studeras:

Den visar ett tydligt tidsseriebrott 2012, men sett över hela undersökningens livscykel kan det också sägas vara en återgång till hur resultaten såg ut före 2004/2005 då frågan om arbetade timmar senast gjordes om. Det är oklart om den ena eller den andra utformningen av frågan är den mest korrekta.

Ett stort problem är den stora övertäckningen. Tydligt ligger det många felaktiga SNI-koder i Företagsregistret. Den totala övertäckningen uppgår till

26 procent, trots att vissa åtgärder för att minska den har genomförts. Visserligen justeras resultaten för övertäckningen så att skattningarna ska vara korrekta, utan bias. Men det gör undersökningen ineffektiv då var fjärde respondent egentligen inte tillhör målpopulationen. Det kan inte heller uteslutas att vissa respondenter medvetet svarar nekande på frågan om verksamhet för att undkomma arbetet med att svara på enkäten.

Svarsfrekvensen på 56 procent är också bekymmersam. Vi vet inte om de som inte svarar utför skogsarbete i samma utsträckning som de som svarar. Det finns en uppenbar risk för att dessa i ännu högre grad än de svarande inte utför skogsarbete. Skulle så vara fallet görs en överskattning i resultaten (bias) med de skattningsmetoder som används (rak uppräknings).

Eventuella andra felkällor som t.ex. bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma. Sett till de redan nämnda problemen bedöms emellertid sådana fel vara av mindre betydelse.

4.4 Punktlighet

Publicering följde publiceringskalendern (3 juli 2014).

5 Utvärdering och uppföljning

5.1 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Undersökningen dras med vissa kvalitetsproblem trots de förändringar som genomfördes 2012.

5.2 Genomförda och planerade kvalitetsstudier

Av resursskäl planeras inga ytterligare åtgärder eller kvalitetsstudier av produkten den närmaste framtiden.

5.3 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga planerade förändringar.

6 Slutligt observationsregister

I det här dokumentet har framtagningen av nedanstående slutliga observationsregister beskrivits.

Register	Skogsentreprenörer
Registervariant	-
Registerversion	2013

Nedan följer fortsatt dokumentation av registrens detaljerade innehåll. Här beskrivs alla variabler och värdemängder m.m.

Variabler (antal)	Definitioner
Anställningsform	Antal personer fördelat på ägare, anställda familjemedlemmar, anställda icke-familjemedlemmar
Kön	Antal kvinnor och män
Timklass	Antal personer inom timklasserna 1-449, 450-899, 900-1349, 1350-1799 och 1800-.
Antal arbetstimmar	Med fördelning på län
Anlitande av utländska underentreprenörer	Förekomst ja eller nej, om ja antal timmar
Maskiner för avverkning	Antal
Maskiner för terrängtransport	Antal
Flisskördare	Antal
Maskiner för skogsvård	Antal
Övriga maskiner	Antal